

Indiase landarbeiders willen recht op werk'

NIO Kromiek - sept. 1989

I N T E R V I E W

Thieu Vaessen

Nederland moet over de brug komen

De grootschalige programma's voor de armen op het Indiase platteland hebben volgens particuliere ontwikkelingsorganisaties weinig geholpen. Het huidige beleid gaat ervan uit dat de armen een eigen bedrijfje beginnen als de juiste voorwaarden maar worden geboden.

'Het blijkt in de praktijk niet zo te werken. Die mensen scheppen niet hun eigen werk, er moet werk voor hen gecreëerd worden', zegt Nandher Bedi van het Young India Project (YIP), een Indiase ontwikkelingsorganisatie. Bedi bezocht onlangs Nederland om steun te verwerven voor een campagne die de Indiase regering vraagt recht op werk voor landarbeiders wettelijk vast te leggen.

Wegenering
kwam in
Maharashtra vaak
de rijke boeren ten
goede (foto
LW/overheid
West-Bangalen)

Ook bij ons was de gedachte dat het stimuleren van de productieve werf zou leiden tot meer werkgelegenheid. Maar door de mechanisatie is dat niet het geval geweest', vertelt de Indier, op een zomervakantie in Utrecht. Ook bij het opzetten van eigen bedrijfjes bleken landlozen op onaanbestede hindernissen te stuiten: grote concurrentie en het ontbreken van opleiding en startkapitaal. Bedi en de zijnen gingen op zoek naar een aanpak waarvan de armen direct profijt hebben. Het grote voorbeeld werd de westelijke deelstaat Maharashtra. Daar heeft de plaatselijke overheid zich sinds 1978 verplicht iedereen die op het platteland geen werk kan vinden, een baan tegen het wettelijk minimumloon te bezorgen. Meer dan één miljoen landlozen, waarvan zeventig procent vrouwen, zijn zes maanden per jaar ingezet bij het bouwen van wegen, aanleggen van irrigatiekanalen en ontginnen van nieuwe landbouwgrond. In heel India zijn er 100 miljoen landlozen en marginaal arbeiders die moeten overleven van slechts betaalde seizoensarbeid. 'In droge streken is bij ons in de staat Andhra Pradesh hebben seizoenarbeiders jaarlijks hoogstens 120 dagen werk. De oorzaak van armoede is werkloosheid'. Het antwoord, aldus Bedi, is recht op werk. Samen met andere organisaties is YIP in vijf deelstaten een campagne begonnen om de nationale regering in New Delhi daarvan te overtuigen.

Landbezitters

Bedi erkent dat uit New Delhi al tal van programma's voor armoedebestrijding zijn gelanceerd, maar stelt dat het succes daarvan uitblijft, omdat

de programma's niet of slechts gedeeltelijk worden uitgevoerd. De programma's zijn aangekondigd om stemmen te winnen, 'maar het ontbreekt aan de politieke wil om ze uit te voeren. Degene die de programma's moeten uitvoeren zijn zelf landbezitters, dus daar kunnen de landlozen weinig sympathie van verwachten.

Recht op werk zou de landlozen veel meer mogelijkheden geven om de kreative van werkgelegenheid af te dwingen. Volgens Bedi is het dan wel een voorwaarde dat de armen zich beter organiseren. Hij verwijst daarbij opnieuw naar Maharashtra. Daar ontbrak het op verschillende plaatsen aan een organisatie en daalden de resultaten van de werkgarantie recht evenredig.

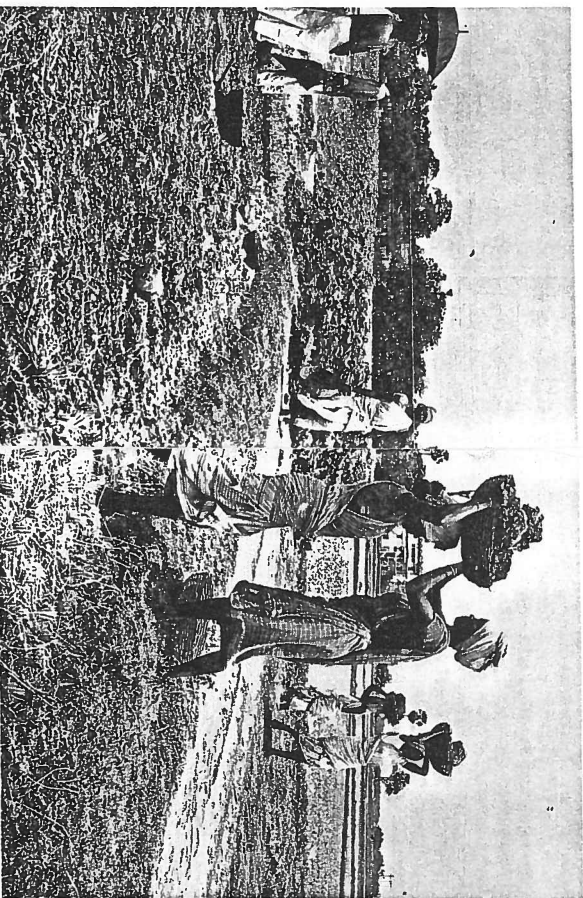
De noodzaak vakbonden op te richten staat al dus Bedi. Ios van het recht op werk, maar ze kunnen elkaar wederzijds een duw in de rug geven. In 1983 begon het YIP in een van de districten van Andhra Pradesh met het organiseren van bonden voor landarbeiders. Er zijn er nu 25, die zich binnenkort willen verenigen in een federatie op districtsniveau. Sinds 1986 eisen deze bonden ook recht op werk, maar voorlopig staat nog het afdwingen van rechten die reeds wettelijk zijn vastgelegd bovenaan het prioriteitenlijstje.

Bedi noemt het voornemen van Premier Rajiv Gandhi voortaan tot op het dorpsniveau verkiezen voor plaatselijke bestuurders als een andere reden waarom landlozen zich beter moeten organiseren. 'Het biedt een mogelijkheid om invloed te vergroten, maar zonder organisatie van de armen kunnen de landbezitters de vertezingen gemakkelijk gebruiken om hun macht te vergroten.

Uit de ervaringen in Maharashtra hebben het YIP en anderen ook de conclusie getrokken dat er nauw moet worden toezien op het soort projecten waarmee werkgelegenheid wordt gecreëerd. Werkzaamheden als erosiebestrijding en wegenaanleg kwamen in Maharashtra vaak de rijke boeren ten goede. 'Het was een volledige subsidie aan de welgestelden. Ze hebben niets voor het werk betaald'. Het prijskaartje aan de eis van werkgarantie is volgens Bedi geen probleem. Hooguit dertien miljard gulden is nodig, tien procent van de overtrekingsbegroting.

Premier Rajiv Gandhi kwam de campagneleiders onlangs tegemoet, door een nieuw programma aan te kondigen dat minstens één lid van ieder plattelandsgeslacht moet bezorgen. Daarvoor is vier miljard gulden uitgetrokken. Bedi is teleurgesteld over de omvang van het budget, maar de toezegging toont wel aan dat Gandhi in het belang van zijn politieke toekomst gedwongen is een antwoord te geven.

'Het feit dat de regering toegeeft dat er meer moet gebeuren, is een grote vooruitgang', aldus Bedi. Tot nu toe had de Indiase regering er steeds op gehamerd dat haar oude aanpak vruchten afwerpt; momenteel zou 37 procent van de Indiers onder de armoedegrens leven, terwijl dat percentage jarenlang op vijftig procent lag. Indiase ontwikkelingsorganisaties hechten echter weinig geloof aan deze percentages.

Kampagne

Bedi blijft sceptisch over het nieuwe programma van premier Gandhi. 'Het probleem zit hem in de uitvoering. We blijven afhankelijk van de goede wil en efficiëntie van plaatselijke burokraten.' Recht op werk zou landlozen de mogelijkheid geven uitvoering van een programma voor werkgelegenheid af te dwingen, of een werkloosheidsuitkering te eisen.

In Nederland is de Landelijke India Werkgroep een campagne begonnen voor steun aan de Indiase organisaties die voor werkgarantie pleiten. In een reaktie op Dikmans beleidsplan voor de hulp aan India gedurende de komende vier jaar, vraagt de werkgroep aan de Tweede Kamer geld vrij te maken voor een werkgelegenheidsprogramma op het platteland, 'in het bijzonder als het element werkgarantie daarin wordt opgenomen'.

Volledig in overeenstemming met de nationalistische tradities in India, bleken tijdens een voorlopende studie echter niet alle Indiers die zich voor werkgarantie inzetten, behoefte te hebben aan een programma voor werkgelegenheid hulp te koppelen. Voor Ashote Jalily van de semi-overheidsorganisatie Capart is buitenlandse hulp in dit opzicht niet de voorwaarde. 'Onnodig omdat India de kosten van een werkgelegenheidsprogramma zelf wel kan dragen, ongewenst omdat het een doelstelling van de Indiase regering is buitenlandse donoren zich niet te laten mengen in programma's van armoedebestrijding. N.K. Perumal van de organisatie Jacva uit de deelstaat Tamil Nadu zei te vrezen dat de Indiase regering nadrukkelijke steun uit het buitenland voor werkgarantie zal gebruiken om de campagne in een zwart daglicht te zetten.

Het YIP en andere organisaties tillen niet al te zwaar aan deze bezwaren. Een solidairheidskampagne om hulp aan werkgelegenheid te koppelen, zou juist een stimulans betekenen voor de eis van werkgarantie. De steun in India voor de werkgarantie is groot genoeg om haar eigen Indiase karakter te kunnen behouden.

Nandher Bedi (in midden met baraf- Zonder organisatie van de armen kunnen landbezitters hun macht vergroten (foto Gerard Oonk)